

KOOSKÕLASTATUD
Eesti Advokatuuri juhatuse
5. veebruari 2008. a otsusega

MUUDETUD
Eesti Advokatuuri juhatuse
18. juuni 2013. a otsusega

ADVOKAATIDE POOLT RAHAPESU ANDMEBÜROOLE ESITATAVA TEATE KOOSTAMISE SOOVITUSLIK JUHEND

§ 1. Üldsätted

(1) Käesolev juhend on kehtestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse [edaspidi RahaPTS]1 ja rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (edaspidi RSS) alusel ning puudutab advokaadi, advokatuuri assotsieerunud liikme ja välisriigi advokaadi (edaspidi ühisnimetus – advokaat) tegevust rahapesu andmebüroole esitatava teate koostamisel.

(2) Kui advokaat tegutseb majandustehingutes, mis ei ole seotud advokaadi kutsetegevusega enda või tema kontrolli all oleva ettevõtte nimel ja/või arvel, täidab ta seaduste nõudeid üldistel alustel.

(3) Kui advokaat finants- või kinnisvaratehingus tegutseb oma kliendi nimel ja arvel, samuti RahaPTS § 3 lg 2 punktides 1-5 ja RSS §17 lg 1 sätestatud juhtudel, täidab ta rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse ja rahvusvahelise sanktsiooni seaduse nõudeid arvestades advokaatidele sätestatud erisusi.

(4) Kui advokaat hindab kliendi õiguslikku olukorda, kaitseb või esindab klienti kohtu-, või muus sellises menetluses, sealhulgas nõustab klienti menetluse alustamise või vältimise küsimuses, sõltumata sellest, kas teave on saadud enne menetlust, menetluse kestel või pärast menetlust, ei kohaldata tema suhtes RahaPTS § 32 lg 1 ega lg 3 ja RSS § 12 lg 2 ega § 14 lg 2 tulenevat teatamiskohustust.

(5) Rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlusega ning ebaharilike tehingute identifitseerimisel juhivad advokaadid rahapesu andmebüroo poolt väljatöötatud juhendist rahapesu kahtlusega tehingute tunnuste kohta ning juhendist terrorismi rahastamise kahtlusega tehingute tunnuste kohta, mis avalikustatakse rahapesu andmebüroo veebilehel.

(6) Rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekti tuvastamisel juhivad isikud rahapesu andmebüroo poolt väljatöötatud juhendist rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekti kohta ning juhendist terrorismi rahastamise kahtlusega tehingute tunnuste kohta, mis avalikustatakse rahapesu andmebüroo veebilehel.

§ 2. Teate saatmine

(1) Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 32 sätestatud teavitamiskohustuse täitmiseks esitab advokaat informatsiooni rahapesu andmebüroole RahaPTS§ 33 lg 4 osundatud teate vormis selle täitmise juhendi järgi. Täidetud teate vormile lisatakse koopiad tehingu aluseks olevatest dokumentidest vastavalt käesoleva juhendi lisas 1 toodud loetelule. Teatele võib lisada tehingu olemust avavate muude dokumentide koopiad.

(2) Kui rahapesu andmebüroole on saanud teatavaks, et advokaat ei ole täitnud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses sätestatud teatamiskohustust või ta ei ole esitanud kõiki seaduses sätestatud andmeid, võib rahapesu andmebüroo nõuda oma ettekirjutusega seaduses sätestatud ulatuses andmete esitamist siseministri poolt kehtestatud teate vormil ja selle täitmise juhendiga kehtestatud korras. Ettekirjutuse koopia saadab rahapesu andmebüroo advokatuuri juhatusele.

(3) Kui advokaadile on käesoleva juhendi § 1 lg 2 osundatud korras saanud teatavaks, et vähemalt üks tehingu osalistest on kantud mõnesse rahapesu andmebüroo kodulehel viidatud või sellel asuva lingi või otsingumootori kaudu kontrollitavasse nimekirja, koostab ta selle kohta teate ja saadab rahapesu andmebüroole. Rahapesu andmebüroo tagab, et tema kodulehe kaudu tehtud otsing katab kõik vajalikud nn. „mustad nimekirjad”.

§ 3. Teate vormi täitmine

(1) Teade täidetakse vastaval vormil siseministri poolt selle täitmiseks kehtestatud korra kohaselt. Teate edastamisel rahapesu andmebüroole kasutatakse võimalusel digitaalset vormi rahapesu andmebüroo veebilehelt „Saada teade“. Digitaalvõimaluste puudumisel koostatakse teade paber kandjal nii, et andmeväljade nimetused ja järjekord ning kohustuslikud andmed vastaksid siseministri 4. oktoobri 2010. a määruse nr 51 „Rahapesu andmebüroole esitatava teate vorm ja selle täitmise juhend” lisas 1 toodud vormile. Mittevajalikud andmeväljad võib täitmata jätta.

(2) Kirjalik teade adresseeritakse täpselt teatise vormis näidatud kujul, lisatakse väljamineva kirja number ning kuupäev ja saadetakse elektronposti, posti, käsiposti või faksiga rahapesu andmebüroole. Elektronpostiga saatmisel on soovitatav kasutada digiallkirja ja krüpteerimist. Vajalik teave selle kohta asub rahapesu andmebüroo kodulehel.

(3) Seaduse kohustatud subjektina kuulub advokaat gruppi PROFESSIONAALID ning märgib ära ka teatega seotud tegevuse.

(Teate A-osas «Klient» täidetakse olemasolevate andmetega kõik lahtrid, mis sisaldavad kliendi (füüsilise või juriidilise isiku) andmeid võimalikult täpselt. Kui klienti esindab volitatud isik, tuuakse ära nii kliendi kui volitatud isiku andmed.

(4) Mitteresidentse juriidilise isiku korral märgitakse selle nimetus, registrikood ning riik, kus firma on registreeritud. Ameerika Ühendriikide, Venemaa, Ukraina, Valgevene ja Suurbritannia korral näidatakse täpsemalt ära haldusüksus (osariik, oblast). Kui klienti esindab volitatud isik, tuuakse ära nii kliendi kui volitatud isiku andmed.

(5) Kui tehing on seotud kliendi pangaarvega, näidatakse vormi A-osa lõpus kliendi arve number ja arve avanud pank.

(6) Teate A-osa lõpus kirjeldatakse tehingu olemust ja teatamise põhjust ning asjaolusid, mis viitavad rahapesu kahtlusele.

(7) Teate B-osas täidetakse vajadusel olemasolevad andmed tehingu teise osapoole kohta nii põhjalikult kui võimalik.

(8) Kirjaliku teate lõppu kirjutab selle koostaja oma ametinimetuse, ees- ja perekonnanime ning allkirja.

(9) Teatele lisatakse koopiaid olemasolevatest dokumentidest vastavalt käesoleva juhendi lisas toodud loetelule kusjuures koopiatele märgitakse isiku identifitseerimise või dokumendi teate saatjale esitamise kuupäev.

(10) Isikusamasuse tuvastamiseks kasutatud dokumentide koopiaid ei pea lisama, kui kliendiks on krediidasutus või RahaPTS § 6 lg 2 punktides 1 nimetatud finantseerimisasutus või välisriigi sellise finantseerimisasutuse Eestis äriregistrisse kantud filiaal, audiitoräriühing, advokaadi- või notaribüroo, kes on registreeritud või tegutseb Euroopa Liidu liikmesriigis või riigis, kus kehtivad rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise osas Euroopa Liiduga samaväärsed nõuded¹.

(11) Kui isik on tuvastatud RahaPTS§ 23 ja § 24 sätestatud korras, lisatakse teatele koopiaid vastavatest kirjalikest andmetest.

(12) Paber kandjal vormi käsitsi täitmisel kirjutatakse andmed andmeväljadele selgelt ja trükitähtedega.

¹ <http://www.politsei.ee/et/organisatsioon/rahapesu/kasulikku/riigid-kus-kehtivad-rahapesu-ja-terrorismi-rahastamise-samavaarsed-nouded.dot>

LISA 1
Advokaatide poolt rahapesu andmebüroole
esitatava teate koostamise soovituslik

Loetelu dokumentidest, mille koopiad vajadusel lisatakse teatele:

1. Identifitseeritud residendist füüsilise isiku isikut tõendavate dokumentide seaduse paragrahvi 2 lõikes 2 nimetatud dokument (avatuna isikuandmete ja pildiga lehe kohalt), ID-kaart või autojuhiluba.
2. Identifitseeritud mitteresidendist füüsilise isiku reisidokument (avatuna isikuandmete ja pildiga lehe kohalt) või isikut tõendavate dokumentide seaduse § 4 lg 1 sätestatud tingimustele vastav juhiluba.
3. Identifitseeritud mitteresidendist juriidilise isiku registreerimisdokumendid või sellega võrdväärne dokument.
4. Kõik esitatud volitused.
5. Tehingu aluseks olev kirjalik lepe või korraldus ja selle lisad.
6. Muud tehingut iseloomustavad dokumendid.